

Prof dr Dragoljub Višnjić, Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja, Beograd
Dr Živorad Marković, Poljoprivredno-veterinarska škola sa domom učenika “Svilajnac”

UTICAJ BROJA ČASOVA NASTAVE FIZIČKOG VASPITANJA NA FORMIRANJE UČENIČKIH STAVOVA

1. UVOD

Mercerov inventar stava je adaptacija inventara koji je razradio Gallowey u nameri da proceni stav gimnazijalki prema društvenim, moralnim i duhovnim vrednostima fizičkog vaspitanja.

Mercer je dao doprinos metodološkom usavršavanju ovog instrumenta dosta preciznim definisanjem skorovanja rezultata. Predložio je proceduru baziranu na upotrebi skale Likertovog tipa. Dva osnovna tipa socioloških skala koje se primenjuju u proceni stavova su: skala Terstonovog tipa i skala Likertovog tipa.

Likertove skale su metodološki korak napred - one od ispitanika “zahtevaju” da iskaže stav prema svakom sudu izborom jedne od pet ponuđenih alternativa. Ispitanik izražava stav u odnosu na svaki sud (iskaz) što omogućava kompleksniju analizu i dobijanje interpretabilnijih rezultata.

Posmatrane tvrdnje su međusobno smisleno povezane i čine obeležja (varijable). Više obeležja koja su međusobno smisleno povezana i čine logičnu celinu zovu se jednostavno “celina”. Istraživana celina je procena stava ispitanika sa različitim nedeljnim brojem časova prema fizičkom vaspitanju.

2. DOSADAŠNJA ISTRAŽIVANJA

Stavovi su često predmet istraživanja u oblasti fizičkog vaspitanja. Stavove učenika prema fizičkom vaspitanju istraživali su Pokrajac i Matić (1982) Utvrdili su da učenici fizičko vaspitanje ne smatraju naročito važnim školskim predmetom, niti ga ocenjuju korisnim za svoj budući život.

Džinović je (1982) istraživala stavove nastavnika, prema opisnom ocenjivanju fizičkog i zdravstvenog vaspitanja. Konstatovala je da opisna ocena ne daje dovoljno informacija, ne motiviše učenike za rad i pohađanje nastave, a time dobijamo negativne efekte nastave fizičkog i zdravstvenog vaspitanja.

Živanović, Galić i Milosavljević (1984) uočavaju da učenici smatraju da časovi fizičkog vaspitanja treba da imaju svoju originalnost, da budu privlačniji i da se završavaju radosnije nego što je to slučaj u praksi. Zatim, učenici očekuju razne oblike slobodnih aktivnosti u znatno većoj meri nego što je to sada slučaj.

Radovanović i sar. (1993), Radovanović (1994) i Ilić i Stević (1996) istraživali su stavove prema nastavniku fizičkog vaspitanja. Zaključuju da je nastavnik najvažniji činilac od koga zavise krajnji pozitivni ishodi rada, opšti nivo obrazovanja i kulture i pedagoški kvalitet.

Istraživanjem stavova u fizičkom vaspitanju pomoću Mercerovog inventara stavova bavili su se: Arunović. D. (1982), Obradović, S. (1984), Katić, C. (1985). Petković,

M. (1985), Milanović, L.J. (1987), Višnjić, D. (1987), Todorovski, D. (1993), Marković, Ž. (2006) i drugi autori. Na osnovu dobijenih rezultata opšta konstatacija je da ispitanici više preferiraju prema nastavi fizičkog vaspitanja i da imaju pozitivnije stavove prema fizičkom vaspitanju i vrednostima fizičke kulture od ispitanica.

3. PREDMET I CILJ ISTRAŽIVANJA

Predmet ovog istraživanja su stavovi ispitanika srednješkolskog uzrasta, prema fizičkom vaspitanju i fizičkoj kulturi uopšte.

Cilj istraživanja je bio da se utvrdi uticaj nedeljnog broja časova na formiranje učeničkih stavova prema fizičkom vaspitanju i fizičkoj kulturi uopšte.

4. METODOLOGIJA RADA

Ovo je bilo empirijsko istraživanje, transversalnog karaktera, realizovano u Srednjoj školi Unutrašnjih poslova u Sremskoj Kamenici i Poljoprivredno-veterinarskoj školi sa domom učenika "Svilajnac" u Svilajncu. Stavove ispitanika prema fizičkom vaspitanju utvrđivali smo na redovnim časovima nastave fizičkog vaspitanja putem Mercerovog inventara stavova, koji je modifikovan za osnovnoškolski i srednješkolski uzrast. (Modifikaciju je izvršio Matić, M. i sar. 1982. godine).

U inventaru su i pozitivne i negativne alternative. Ispitanik svaki odgovor (alternativu) - obeležava sa "+" - i dobija određeni broj bodova. Kod pozitivnih iskaza brojevi alternativa koji se direktno "poklapaju" sa brojem bodova poređani su po tzv. ascedentnom redosledu, od najmanjeg ka najvećem (od 1 do 5). U obrnutom slučaju (negativni iskazi) alternative, a time i bodovi, poređani su descendentnim načinom, od najvećeg ka najmanjem (od 5 do 1). U zavisnosti od izabrane alternative ispitanik dobija odgovarajući broj bodova.

4.1. Uzorak ispitanika je obuhvatio 202 ispitanika podeljenih u dva posebna subuzorka - prema kriterijumu broja nedeljnih časova fizičkog vaspitanja. Subuzorak od 100 ispitanika koga su činili ispitanici sa po tri časa fizičkog vaspitanja nedeljno i subuzorak od 102 ispitanika koji su imali po dva časa fizičkog vaspitanja nedeljno.

4.2. Uzorak varijabli.

Celina procene stava prema fizičkom vaspitanju sadrži pet obeležja (varijabli) i to: psihološki prostor fizičkog vaspitanja (obuhvata sledeće tvrdnje: 1, 4, 7, 13, 14, 22, 26, 36 i 39); poštovanje pravila u fizičkom vaspitanju (obuhvata sledeće tvrdnje: 2, 9, 11, 19, 21, 30 i 31); vaspitni uticaj fizičkog vaspitanja (obuhvata sledeće tvrdnje: 10, 15, 24, 25, 27, 35, 37, 38 i 40); vrednost značaja fizičkog vaspitanja (obuhvata sledeće tvrdnje: 6, 12, 16, 17, 18, 20, 28, 29, 32 i 33) i negativne efekte fizičkog vaspitanja (obuhvata sledeće tvrdnje: 3, 5, 8, 23 i 34).

4.3. Matematičko-statistička obrada podataka

Podaci dobijeni empirijskim istraživanjem su obrađeni odgovarajućim matematičko-statističkim postupcima. Pored brojčanih i procentualnih zastupljenosti nivoa, da bi

testirali značajnost razlika aritmetičkih sredina na inicijalnoj i finalnoj proceni rezultata istraživanja primenjena je: multivarijantna analiza varijanse (Manova), Roj-ev test i diskriminativna analiza.

5. REZULTATI ISTRAŽIVANJA SA DISKUSIJOM

U skladu sa predmetom ciljem istraživanja i metodološkim pristupom u ovom istraživanju analiziraće se razlika dve grupe ispitanika u formiranim stavovima prema fizičkom vaspitanju. Analiza će se sprovesti na pet obeležja prema fizičkom vaspitanju:

Psihološki prostor fizičkog vaspitanja (psih), ima 5 modaliteta (nivoa), procene stava: veoma malo (do 32 boda), malo (33-35 bodova), umereno (36-37 bodova), mnogo (38-39 bodova) i veoma mnogo (40-45 bodova).

Poštovanje pravila u fizičkom vaspitanju (prvl), ima 5 modaliteta (nivoa), procene stava: veoma malo (do 21 bod), malo (22-24 boda), umereno (25-26 bodova), mnogo (27-28 bodova) i veoma mnogo (29-35 bodova).

Vaspitni uticaj fizičkog vaspitanja (vasp), ima 5 modaliteta (nivoa), procene stava: veoma malo (do 29 bodova), malo (30-32 boda), umereno (33-35 bodova), mnogo (36-37 bodova) i veoma mnogo (38-45 bodova).

Vrednost značaja fizičkog vaspitanja (vred) ima 5 modaliteta (nivoa), procene stava: veoma malo (do 32 boda), malo (33-35 bodova), umereno (36-38 bodova), mnogo (39-40 bodova) i veoma mnogo (41-46 bodova).

Negativni efekti fizičkog vaspitanja (negt)) imaju 5 modaliteta (nivoa), procene stava: veoma malo (do 17 bodova), malo (18-19 bodova), umereno (20 bodova), mnogo (21-22 boda) i veoma mnogo (23-25 bodova).

5.1. Analiza procene stava ispitanika prema fizičkom vaspitanju u odnosu na nedeljni broj časova fizičkog vaspitanja

U ovom poglavlju će se prikazati brojana (n) i procentualna (%) zastupljenost modaliteta stava ispitanika prema fizičkom vaspitanju .

Ukazaće se na značajne razlike između i unutar nivoa. Deskriptivnim postupkom je moguće samo nagovestiti neke karakteristike pojedinih nivoa stava prema fizičkom vaspitanju, dok će se značajnost razlika između grupa kasnije analizirati.

Tabela 1. Brojčane (n) i procentualne (%) zastupljenosti procene stava prema fizičkom vaspitanju - psihološki prostor - fizičkog vaspitanja (psih)

	do 32 boda		33 - 35 bodova		36 - 37 bodova		38 - 39 bodova		40 - 45 bodova	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Grupa-1	14	14.0	17	17.0	25	25.0	24	24.0*	20	20.0
Grupa-2	31	30.4*	21	20.6	20	19.6	10	9.8	20	19.6

U grupi ispitanika sa većim brojem časova, u proceni psihološkog prostora fizičkog vaspitanja najviše je zastupljen umereni nivo 36-37 bodova, koga čine 25 ispitanika što predstavlja 40.00%. U grupi ispitanika sa dva časa fizičkog vaspitanja najzastupljeniji je veoma mali nivo do 32 boda, sa 31-im ispitanikom, što predstavlja 30.40%.

Pri proceni psihološkog prostora, razlika između ispitanika po nedeljnom broju časova fizičkog vaspitanja, ukazuje da je za procenu nivoa: veoma malo i malo najzastupljenija grupa ispitanika koja ima nedeljno dva časa fizičkog vaspitanja. Umereni nivo, nivo mnogo i veoma mnogo su najzastupljeniji u grupi ispitanika koja ima nedeljno tri časa fizičkog vaspitanja.

Karakteristike prve grupe ispitanika u odnosu na psihološki prostor fizičkog vaspitanja, pokazuju da prva grupa ima svojstvo 36-37 bodova, 38-39 bodova i 40-45 bodova. U drugoj grupi ispitanika više je izraženo svojstvo do 32 boda i 33-35 bodova.

Tabela 2. Brojčane (n) i procentualne (%) zastupljenosti procene stava prema fizičkom vaspitanju - poštovanje pravila u fizičkom vaspitanju (prvi)

	do 21-og boda		22 - 24 boda		25 - 26 bodova		27 - 28 bodova		29 - 35 bodova	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Grupa-1	9	9.0	29	29.0	28	28.0*	16	16.0	18	18.0
Grupa-2	24	23.5*	31	30.4	18	17.6	16	15.7	13	12.7

Uvidom u tabelu 2 moguće je uočiti da je za procenu, poštovanje pravila u fizičkom vaspitanju u grupi jedan najviše zastupljen nivo - malo 22-24 boda, koga čini dvadeset devet ispitanika, što predstavlja 29.0%. U drugoj grupi koja nedeljno ima tri časa fizičkog vaspitanja najzastupljeniji je mali nivo, koga čini 31 ispitanik, što predstavlja 30.40%. Razlika između ispitanika po broju nedeljnih časova fizičkog vaspitanja, ukazuje da je nivo: umereni, mnogo i veoma mnogo, najzastupljeniji u grupi koja ima tri časa nedeljno fizičko vaspitanje, a nivo veoma malo i malo kod ispitanika koji imaju nedeljno dva časa fizičkog vaspitanja.

Karakteristike grupa u odnosu na poštovanje pravila u fizičkom vaspitanju, pokazuju da grupa jedan ima svojstvo: 25-26 bodova, 27-28 bodova i 29-35 bodova, a grupa sa dva časa fizičkog vaspitanja ima svojstvo: do 21-og boda i 22-24 boda.

Tabela 3. Brojčane (n) i procentualne (%) zastupljenosti procene stava prema fizičkom vaspitanju - vaspitni uticaj fizičkog vaspitanja (vasp)

	do 29 bodova		30 - 32 boda		33 -35 bodova		36 - 37 bodova		38 - 45 bodova	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Grupa-1	13	13.0	19	19.0	29	29.0	20	20.0	19	19.0
Grupa-2	27	26.5*	20	19.6	24	23.5	17	16.7	14	13.7

Moguće je zapaziti da je za procenu vaspitnog uticaja fizičkog vaspitanja u prvoj grupi najviše zastupljen umereni nivo 33-35 bodova, koga čini 29 ispitanika, što predstavlja 29.00%. U drugoj grupi ispitanika najviše je zastupljen veoma mali nivo, koga čini 27 ispitanika, što predstavlja 26.50%.

Razlika između ispitanika po nedeljnom broju časova fizičkog vaspitanja ukazuje, da je nivo: umereni, mnogo i veoma mnogo, najzastupljeniji kod ispitanika koji imaju nedeljno tri časa fizičkog vaspitanja, nivo veoma malo i malo najzastupljeniji je u drugoj grupi ispitanika koja ima nedeljno dva časa fizičkog vaspitanja.

Prva grupa ispitanika ima svojstvo: 33-35 bodova, 36-37 boda i 38-45 bodova. Druga grupa ispitanika ima svojstvo: do 29 bodova i 30-32 boda.

Tabela 4. Brojčane (n) i procentualne (%) zastupljenosti procene stava prema fizičkom vaspitanju - vrednost značaja fizičkog vaspitanja (vred)

	do 32 boda		33-35 bodova		36-38 bodova		39-40 bodova		41-46 bodova	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Grupa-1	12	12.0	12	12.0	38	38.0*	20	20.0	18	18.0
Grupa-2	35	34.3*	20	19.6	18	17.6	12	11.8	17	16.7

Uvidom u tabelu 4. moguće je zapaziti da je za procenu, vrednost značaja fizičkog vaspitanja u prvoj grupi ispitanika najviše zastupljen umereni nivo od 36-38 bodova, koga čini 38 ispitanika, što predstavlja 38.00%. U drugoj grupi najviše je zastupljen veoma mali nivo do 35 bodova, koga čini 35 ispitanika, što predstavlja 34.30%.

Razlika između ispitanika po grupama, ukazuje da je nivo veoma malo i nivo malo najviše zastupljen u drugoj grupi, a umereni nivo, nivo mnogo i veoma mnogo u prvoj grupi ispitanika. Prva grupa ispitanika ima svojstvo: 36-38 bodova, 39-40 bodova i 41-46 bodova. Druga grupa ispitanika ima svojstvo: do 32 boda i 33-35 bodova.

Tabela 5. Brojčane (n) i procentualne (%) zastupljenosti procene stava prema fizičkom vaspitanju - negativni efekti fizičkog vaspitanja (negt)

	do 17 bodova		18-19 bodova		20 bodova		21-22 boda		23-25 bodova	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Grupa-1	19	19.0	22	22.0	16	16.0	32	32.0	11	11.0
Grupa-2	28	27.5	17	16.7	11	10.8	28	27.5	18	17.6

U prvoj grupi učenika sa tri časa nedeljno fizičkog vaspitanja za procenu negativnih efekata fizičkog vaspitanja, najviše je zastupljen nivo mnogo, koga čini 32 ispitanika, što predstavlja 32.00%, a u drugoj grupi, koja ima dva časa nedeljno fizičko vaspitanje, najviše su zastupljeni veoma mali nivo i nivo mnogo, koga čini po 28 ispitanika, što predstavlja 27.50%.

Razlika između ispitanika po nedeljnom broju časova fizičkog vaspitanja, ukazuje da su nivoi veoma malo i nivo veoma mnogo najviše zastupljeni u drugoj grupi ispitanika, a nivo malo, umereni i nivo mnogo u prvoj grupi ispitanika. Prva grupa ispitanika ima svojstvo: 18-19 bodova, 20 bodova i 21-22 boda. Druga grupa ispitanika ima svojstvo do 17 bodova i 23-25 bodova.

5.2. Analiza razlika između ispitanika po broju nedeljnih časova u odnosu na procenu stava prema fizičkom vaspitanju

U ovom delu rada treba da se dokaže ili odbaci tvrdnja da postoji značajna razlika između dve grupe ispitanika sa različitim nedeljnim brojem časova fizičkog vaspitanja u odnosu na stavove prema fizičkom vaspitanju.

Tabela 6. Značajnost razlika između ispitanika po nedeljnom broju časova u odnosu na procenu stava prema fizičkom vaspitanju

	n	F	p
MANOVA	5	7.202	.000

Na osnovu vrednosti multivarijantne analize varijanse, možemo konstatovati da postoji statistički značajna razlika između dve grupe ispitanika, sa različitim nedeljnim brojem časova fizičkog vaspitanja, u odnosu na pet obeležja procene stava prema fizičkom vaspitanju. Statistički značajna razlika je u korist prve grupe ispitanika koja ima nedeljno tri časa fizičkog vaspitanja.

Od pet istraživanih obeležja, Roy-evim testom konstatovana je statistički značajna razlika između dve grupe ispitanika, sa različitim nedeljnim brojem časova fizičkog vaspitanja, u svih pet istraživanih varijabli. U psihološkom prostoru fizičkog vaspitanja nivo statističke značajnosti je $p=.000$, u poštovanju pravila u fizičkom vaspitanju nivo statističke značajnosti je $p=.002$, u vaspitnom uticaju fizičkog vaspitanja nivo statistički značajnosti je $p=.011$, u vrednosnom značaju fizičkog vaspitanja nivo statističke značajnosti je $p=.000$ i kod negativnih efekata fizičkog vaspitanja nivo statističke značajnosti je $p=.022$. (tabela 7)

Tabela 7. Značajnost razlike između ispitanika po nedeljnom broju časova u odnosu na pojedina obeležja procene stava prema fizičkom vaspitanju

Obeležja	χ	R	F	p
Psihološki prostor fizičkog vaspitanja	.247	.255	13.782	.000
Poštovanje pravila u fizičkom vaspitanju	.216	.221	10.146	.002
Vaspitni uticaj fizičkog vaspitanja	.175	.178	6.457	.011
Vrednost značaja fizičkog vaspitanja	.316	.333	24.706	.000
Negativni efekti fizičkog vaspitanja	.159	.161	5.260	.022

Statistički značajne razlike su u korist grupe ispitanika koja ima nedeljno tri časa fizičkog vaspitanja.

Tabela 8. Značajnost razlika između ispitanika po nedeljnom broju časova u odnosu na procenu stava prema fizičkom vaspitanju

	n	F	p
DISKRIMINATIVNA	5	7.184	.000

Na osnovu vrednosti diskriminativne analize, konstatujemo da postoji statistički značajna razlika i jasno definisana granica između dve grupe ispitanika, sa različitim nedeljnim brojem časova fizičkog vaspitanja, u odnosu na procenu stava prema fizičkom vaspitanju, sa nivoom statističke značajnosti od $p=.000$.

Tabela 9. Koeficijenti diskriminativnosti, između ispitanika po nedeljnom broju časova u odnosu na procenu stava prema fizičkom vaspitanju

Obeležja	Koeficijenti diskriminativnosti
Vrednost značaja fizičkog vaspitanja	.068
Poštovanje pravila u fizičkom vaspitanju	.027
Psihološki prostor fizičkog vaspitanja	.018
Negativni efekti fizičkog vaspitanja	.004
Vaspitni uticaj fizičkog vaspitanja	.002

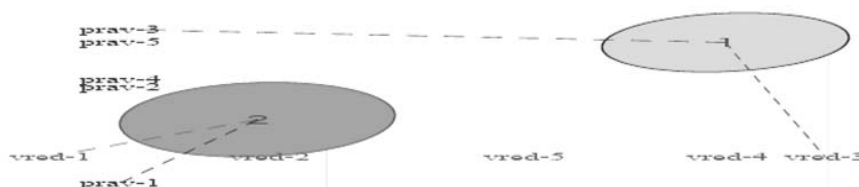
Koeficijenti diskriminativnosti upućuju da je najveći doprinos diskriminativnosti između dve grupe ispitanika u odnosu na procenu stava prema fizičkom vaspitanju (odnosno da je razlika najveća) kod, obeležja vrednost značaja fizičkog vaspitanja, sa koeficijentom diskriminativnosti od .068, a najmanja kod vaspitnog uticaja fizičkog vaspitanja sa koeficijentom diskriminativnosti od .002.

Tabela 10. Homogenost ispitanika po nedeljnom broju časova u odnosu na procenu stava prema fizičkom vaspitanju

Grupe	m/n	%
Grupa-1	76/100	76.00
Grupa-2	58/102	56.86

Definisane karakteristike prve grupe ima 76 od 100 ispitanika, što znači da 24 ispitanika ima druge karakteristike, a ne karakteristike svoje grupe. Homogenost je u prvoj grupi veća i iznosi 76.00%. Definisane karakteristike druge grupe ima 58 ispitanika, što znači da 44 ispitanika nema karakteristike svoje grupe. Homogenost u drugoj grupi je manja i iznosi 56.86 %.

Na osnovu grafičkog prikaza elipsi (intervala poverenja) moguće je uočiti međusobni položaj i karakteristike svake od pet istraživanih varijabli, u odnosu na dva najdiskriminativnija (obeležja) procene stava ispitanika prema fizičkom vaspitanju i to: vrednost značaja fizičkog vaspitanja (vred) i poštovanje pravila u fizičkom vaspitanju (prav).

Grafikon 1. Prikaz položaja i karakteristika ispitanika po nedeljnom broju časova u odnosu na dva naj diskriminativnija obeležja u proceni stava prema fizičkom vaspitanju

Legenda: grupa - 1 (1) i grupa - 2 (2), do 32 boda (vred-1), 33 do 35 bodova (vred-2), 36 do 38 bodova (vred-3), 39 do 40 bodova (vred-4) i 41 do 46 bodova (vred-5); do 21-og boda (prav-1), 22 do 24 boda (prav-2), 25 do 26 bodova (prav-3), 27 do 28 bodova (prav-4) i 29 do 35 bodova (prav-5)

Na grafikonu 1. apscisa (horizontalna osa) je vrednost značaja fizičkog vaspitanja (vred) sa petostepenom skalom, a ordinata (vertikalna osa) je poštovanje pravila u fizič-

kom vaspitanju (prav), takođe, sa petostepenom skalom.

Moguće je zapaziti da u odnosu na osu vrednost značaja fizičkog vaspitanja, kod ispitanika prve grupe (1) najviše je u proceni obeležja zastupljen nivo od 36-38 bodova, a u drugoj grupi (2) je najviše zastupljen nivo do 32 boda. U odnosu na osu, poštovanje pravila, za prvu grupu (1) najviše je zastupljen nivo od 25-26 bodova, a u drugoj grupi (2) je najviše zastupljen nivo od 25-26 bodova.

6. ZAKLJUČCI

Na osnovu dobijenih rezultata, procene stava prema fizičkom vaspitanju, na uzorku od 204 ispitanika, podeljenih u dva posebna subuzorka - prema kriterijumu nedeljnog broja časova, uočene su: statistički značajne razlike između dve grupe ispitanika u odnosu na pet obeležja, procene stava prema fizičkom vaspitanju. Statistički značajne razlike između ispitanika, u svih pet istraživanih obeležja i statistički značajne razlike i jasno definisane granice između dve grupe ispitanika, u odnosu na procenu stava prema fizičkom vaspitanju.

Opšti zaključak dobijenih rezultata i razlika istraživanih obeležja kod dve grupe ispitanika sa različitim nedeljnim brojem časova fizičkog vaspitanja mogao bi se iskazati sledećom konstatacijom: ***Nastava fizičkog vaspitanja, u grupi ispitanika gde je nedeljno zastupljena, sa tri časa svojim pozitivnim efektima uslovlila je formiranje pozitivnih stavova prema fizičkom vaspitanju.***

„Literatura“

- /1/ Arunović, D. (1982). *Program odbojke u jednogodišnjem ciklusu izborne nastave i njegov doprinos fizičkom vaspitanju učenika prve faze usmerenog obrazovanja*. Nepublikovana doktorska disertacija. Beograd: Fakultet fizičkog vaspitanja.
- /2/ Višnjjić, D. (1987). *Podsticanje učenika na samostalno vežbanje kao faktor uspešnosti nastave fizičkog vaspitanja*. Nepublikovana doktorska disertacija. Beograd: Fakultet fizičkog vaspitanja.
- /3/ Živanović, Ž., Galić, M., i Milosavljević, V. (1984). “*Stavovi i interesovanja učenika usmerenog obrazovanja prema fizičkom vaspitanju i rekreaciji*”. *Fizička kultura*, (1), 48-52.
- /4/ Ilić, D. i Stević, S. (1996). “*Mišljenja sedamnaestogodišnjih učenica o profesoru fizičkog vaspitanja*”. *Fizička kultura*, 50 (4), 306-311.
- /5/ Katić, R. (1985). “*Relacije između morfoloških karakteristika i uspeha u predmetu tjelesni odgoj u usmjerenom obrazovanju*”. *Fizička kultura*, (1), 14-16.
- /6/ Marković, Ž. (2006). *Uticaj dva načina planiranja na rezultate nastave fizičkog vaspitanja u prvom i drugom razredu srednje škole*. Nepublikovani magistarski rad. Beograd: Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja.
- /7/ Matić, M., i sar. (1982). *Aksiološke i metodološke osnove revalorizacije telesnog kretanja - vežbanja*. Beograd: Fakultet fizičkog vaspitanja.
- /8/ Milanović, LJ. (1987). *Alternativni program u redovnoj nastavi fizičkog vaspitanja i njegov uticaj na rešavanje osnovnih zadataka ovog područja kod učenika sedmog razreda osnovne škole*. Nepublikovana doktorska disertacija.

- Beograd: Fakultet fizičke kulture.
- /9/ Obradović, S. (1984). *Uspešnost različitih režima jednogodišnje obuke i igre fudbala i košarke u rešavanju zadataka fizičkog vaspitanja učenika razreda osnovne škole. Nepublikovana doktorska disertacija.* Beograd: Fakultet fizičkog vaspitanja.
- /10/ Petković, M. (1985). *Poseban program atletike u funkciji rešavanja zadataka fizičkog vaspitanja kod učenika uzrasta 15-16 godina.* Nepublikovani magistarski rad. Beograd: Fakultet fizičkog vaspitanja.
- /11/ Pokrajac, B., i Matić, M. (1982). „*Apriorni vrednosni model i ambivalentnost u stavu prema fizičkom vaspitanju kod učenika sedmog razreda osnovne škole*”. Fizička kultura, (1), 15-21.
- /12/ Radovanović, Đ. i sar. (1993). „*Stavovi učenika srednjih škola u Srbiji prema osobinama nastavnika fizičkog vaspitanja*”. Fizička kultura, (1-2), 10-13.
- /13/ Radovanović, I. (1994). „*Stavovi učenika prema osobinama nastavnika fizičkog vaspitanja*”. Fizička kultura, 48 (3), 223-228.
- /14/ Todorovski, D. (1993). *Doprinos dve različite varijante druge faze časa fizičkom vaspitanju učenika u osnovnoj školi.* Nepublikovani magistarski rad. Beograd: Fakultet fizičke kulture.
- /15/ Džinović, D. (1982). *Stavovi nastavnika i učenika prema opisnom ocenjivanju kao faktoru uspešnije nastave fizičkog vaspitanja u prvoj fazi zajedničke osnove srednjeg usmerenog obrazovanja.* Nepublikovani magistarski rad. Beograd: Fakultet fizičkog vaspitanja.

SUMMARY

THE INFLUENCE OF THE NUMBER OF PHYSICAL EDUCATION LESSONS ON FORMING OF STUDENT'S ATTITUDES

By the application of Mercer's inventory of attitudes, the influence of weekly number of Physical Education lessons was determined to the forming of student's attitudes towards Physical Education. The specimen included 202 examinees, divided in two sub specimens - according to the criteria of weekly number of lessons: 100 examinees with three lessons per week and 102 examinees with two lessons per week. By the procedures of descriptive statistics, as well as by the application of multivariate analysis of variance, and with Roy's test and discriminative analysis the differences in attitudes were searched between secondary school students. On the basis of statistically significant differences between sub specimens, it can be determined with certainty that more Physical Education lesson per week influenced the forming of more positive attitudes of students towards Physical Education. The results have a great impact on engaging all relevant subjects who deal with Physical Education processes, which is good for forming more positive attitudes towards Physical Education.

Key words: Physical education lessons, Mercer's inventory of attitudes, students, secondary school